

Josep Maria Aparicio

PICCOLO SAXO 2

El Saxofon a l'Escola de Música
El Saxofón en la Escuela de Música
The Saxophone in the School of Music

Aquest mètode ha estat en gran part possible gràcies als meus alumnes que, al llarg de deu anys han anat dissenyant, amb la seva realitat, el ritme d'aprenentatge més adequat per a ells. Vull agrair especialment les observacions, els suggeriments i l'encoratjament de l'Àngels Arnaus.

A Adolf Ventas i Jean Marie Londeix

Piccolo Saxo 2

Coberta: Lluïsa Jover

Il·lustracions: Xavier Tapia i Josep Maria Aparicio

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Traduccions: Francesc Navarro / Manners

1a edició: setembre 1999

1a reimpressió: març 2002

© **Josep Maria Aparicio**

© **DINSIC Publicacions Musicals, S.L. - Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona**

DINSIC Publicacions Musicals, S.L. - Santa Anna 10 E 3a - 08002 Barcelona

Imprès a Balmes Serveis Integrals, S.L.

Dipòsit Legal: B-16.207-2002

ISBN: 84-95055-38-4

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

DISTRIBUEIX: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a – 08002 Barcelona
tel. 93 318.06.05 – fax 93 412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
<http://www.dinsic.com> - <http://www.dinsic.es>

Llibre homologat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per als Ensenyaments Musicals de Grau Elemental (DOG 3033 de 13/12/1999).

Hola!

Ja has acabat el primer llibre de saxo. En aquest segon llibre continuarem el viatge que vàrem començar ara ja fa temps. Tocaràs cançons noves i aniràs coneixent millor el teu instrument, podràs passart'ho cada vegada més bé inventant cançons, fent improvisacions, i també tocant amb els teus/ves companys/es de classe.

Continuem el viatge! Som-hi!

¡Hola!

Ya has acabado el primer libro de saxo. En este segundo libro continuaremos el viaje que empezamos hace ya tiempo. Tocarás canciones nuevas e irás conociendo mejor tu instrumento, podrás pasártelo cada vez mejor inventando canciones, haciendo improvisaciones, y también tocando con tus compañeros/as de clase.

¡Continuemos el viaje! ¡Adelante!

Hello!

You've finished your first saxophone book. In this second book, we'll continue the trip we started some time ago. You'll play new songs and you'll get to know your sax better. And you'll have a better and better time making up your own songs, improvising, and playing together with your friends.

It's time to continue our journey. Let's go!

La respiració / La respiración / Breathing

Ja has comprovat, en el primer llibre, la importància de la respiració per tocar el saxo. Continuarem, doncs, practicant-la, perquè dia a dia puguis controlar-la millor i vagis eixamplant la teva capacitat pulmonar.

L'exercici de respiració que et presento a continuació l'has de fer amb molta calma. Primer has de treure tot l'aire que tens dintre, i després molt a poc a poc vas agafant petites quantitats d'aire; observaràs com s'omplen els teus pulmons. Procura omplir primer la part baixa dels pulmons i després la part superior. Per agafar aire posa els llavis com si volguessis xiular.

Ya has comprobado, a lo largo del primer libro, la importancia de la respiración para tocar el saxo. Continuaremos pues, practicándola, para que día a día puedas controlarla mejor y vayas ampliando tu capacidad pulmonar.

El ejercicio de respiración que te presento a continuación debes hacerlo con mucha calma. Primero tienes que sacar todo el aire que tienes dentro; después, muy lentamente deberás ir cogiendo pequeñas cantidades de aire; observarás cómo se llenan los pulmones. Procura llenar primero la parte baja de los pulmones y después la parte superior. Para coger aire coloca los labios como si fueras a silbar.

You already found out in the first book how important it is to breathe correctly if you want to play the saxophone. In this book, we'll keep on practising so that day by day you learn to control your breathing better and you increase the capacity of your lungs.

You should do this next breathing exercise very calmly. First, blow out all the air you have in your lungs, and then very slowly, breathe in very small amounts of air. You'll see how your lungs fill up. Try to fill up the bottom part of your lungs first and then the top part. When you breathe in, put your lips as if you were going to whistle.

Inspiració

Agafa aire
Coge aire
Breathe in
2"

Parar
Stop

Agafa aire
Coge aire
Breathe in
2"

Parar
Stop

Agafa aire
Coge aire
Breathe in
2"

Parar
Stop

Inhaling

Agafa aire
Coge aire
Breathe in
2"

Parar
Stop

Agafa aire
Coge aire
Breathe in
2"

Expiració

Quan estiguis ple d'aire, el vas traient molt a poc a poc, igual que en agafar-lo.

Treu l'aire
Expulsa el aire
Breathe out
2"

Parar
Stop

Treu l'aire
Expulsa el aire
Breathe out
2"

Parar
Stop

Treu l'aire
Expulsa el aire
Breathe out
2"

Parar
Stop

Exhaling

When your lungs are full, breathe out little by little, just like you did when you were breathing in.

Treu l'aire
Expulsa el aire
Breathe out
2"

Parar
Stop

Treu l'aire
Expulsa el aire
Breathe out
2"

També pots continuar practicant els exercicis amb el full de paper i d'altres que pots inventar tu, com inflar globus, fer bombolles de sabó, etc.

También puedes continuar practicando los ejercicios con la hoja de papel, y otros que puedes inventar tú, como inflar globos, hacer burbujas de jabón, etc.

You can keep practising the exercises with a sheet of paper, too. And you can invent others, like blowing up balloons and making soap bubbles.

Recorda/ Recuerda / Remember

Relaxació

- Abans de cada sessió d'estudi has de preparar el teu cos i la teva ment per aconseguir una bona concentració i distensió del teu cos, això ho aconseguiràs practicant els exercicis de relaxació.
- Deixa caure els braços al llarg del cos i agita'ls (des de les espatlles a les mans); al mateix temps fes respiracions profundes.
- Agafa't la mà dreta pel canell, amb el palmell cap avall, agita-la amunt i avall i, d'esquerra a dreta. Fes el mateix amb la mà esquerra.
- Seu en una cadira amb l'esquena recta, deixa caure els braços i agita'ls, abaixa el cap i tanca els ulls un moment, al mateix temps que fas respiracions profundes.

La posició

Comprova davant del mirall si la posició del teu cos (cames, braços, mans, dits, cap) i de l'embocadura són correctes.

Estudi

- Estudia regularment. No és aconsellable que un dia estudiïs molta estona i després estiguis uns quants dies sense estudiar.
- Estudia cada dia uns trenta minuts; ho pots fer en dues sessions.
- Solfeja rítmicament cada exercici o cançó abans de tocar-la.
- Percudeix amb força i precisió sobre les claus abans de tocar els exercicis o cançons.
- Estudia per fragments i repeteix-los unes quantes vegades cadascun.

Relajación

- Antes de cada sesión de estudio tienes que preparar tu cuerpo y tu mente para conseguir una buena concentración y distensión del cuerpo; lo conseguirás practicando los ejercicios de relajación.
- Deja caer los brazos a lo largo del cuerpo y agítalos (desde los hombros hasta las manos); al mismo tiempo realiza respiraciones profundas.
- Cógete la mano derecha por la muñeca, con la palma hacia abajo, agítala arriba y abajo y de izquierda a derecha. Haz lo mismo con la mano izquierda.
- Siéntate en una silla con la espalda recta; deja caer los brazos y agítalos; baja la cabeza y cierra los ojos un momento, al mismo tiempo que haces respiraciones profundas.

La posición

Comprueba delante del espejo si la posición de tu cuerpo (piernas, brazos, manos, dedos, cabeza) y de la embocadura son correctas.

Estudio

- Estudia regularmente. No es aconsejable que un día estudies mucho rato y después estés unos cuantos días sin estudiar.
- Estudia cada día unos treinta minutos. Lo puedes hacer en dos sesiones.
- Solfea rítmicamente cada ejercicio o canción antes de tocarlo.
- Percute con fuerza y precisión sobre las llaves antes de tocar los ejercicios o canciones.
- Estudia por fragmentos y repíte-los unas cuantas veces cada uno.

Relaxation

- Before each lesson, you have to get your mind and your body ready to concentrate and stretch. You can do this by doing relaxation exercises.
- Let your arms hang down next to your body and shake them from your shoulders to your hands while you breathe deeply.
- Take your right wrist in your left hand, with your palms facing down, and shake your right hand from side to side and up and down. Then do the same with your other hand.
- Sit up straight on a chair, let your arms fall down by your sides, and shake them around. Lower your head, close your eyes and breathe deeply.

Posture

Look in the mirror and check that you're holding your legs, arms, hands, fingers, and head are in the right position and that you're holding the mouthpiece in the right way.

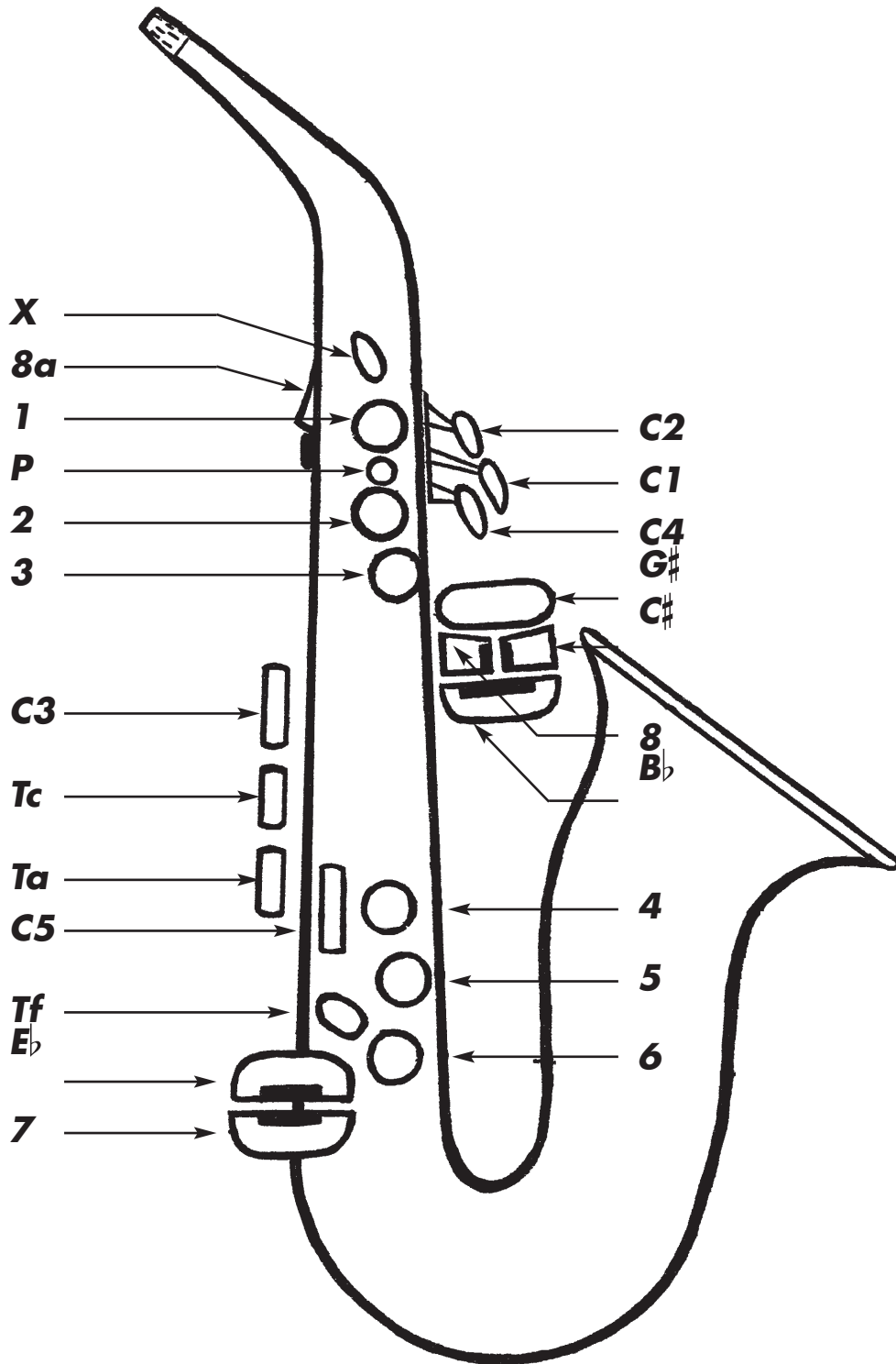
Practice

- Practice regularly. It's not good to practice a lot one day and then go a few days without practising.
- You should practice 30 minutes every day, but you can do it in two 15-minute sessions.
- You should work out the notes and rhythm for a piece in your mind and then run through the fingering on your saxophone before you actually play the piece.
- Practice the piece in sections, and repeat each section three or four times.

Les claus del saxofon

Las llaves del saxofón

The saxophone keys

"Do #"/ "C #"

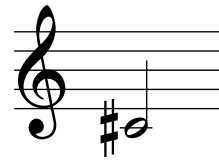
22

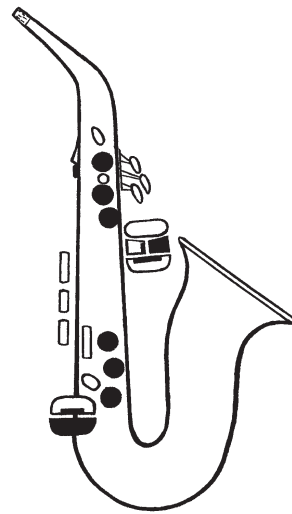
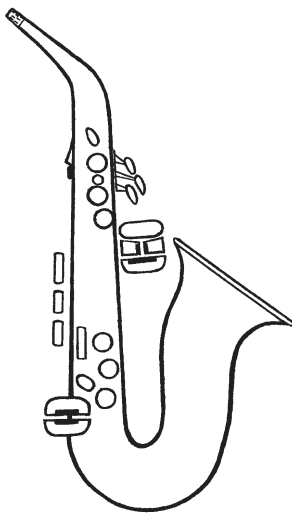
Totes les claus obertes.
 Todas las llaves abiertas.
 All keys open.

Claus
 Llaves
 Keys

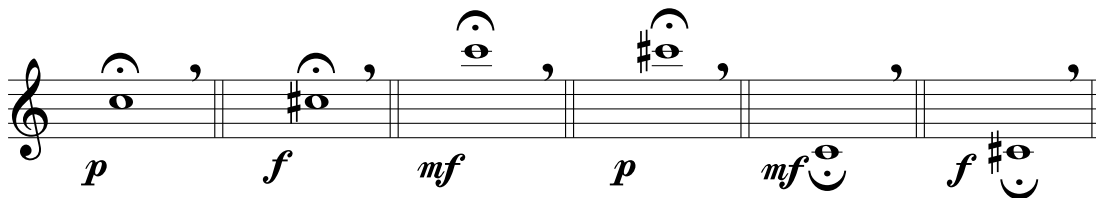
- 1
- 2
- 3
-
- 4
- 5
- 6
- 7

Dit: petit de la mà esquerra
 Dedo: meñique de la mano izquierda
 Finger: left little finger

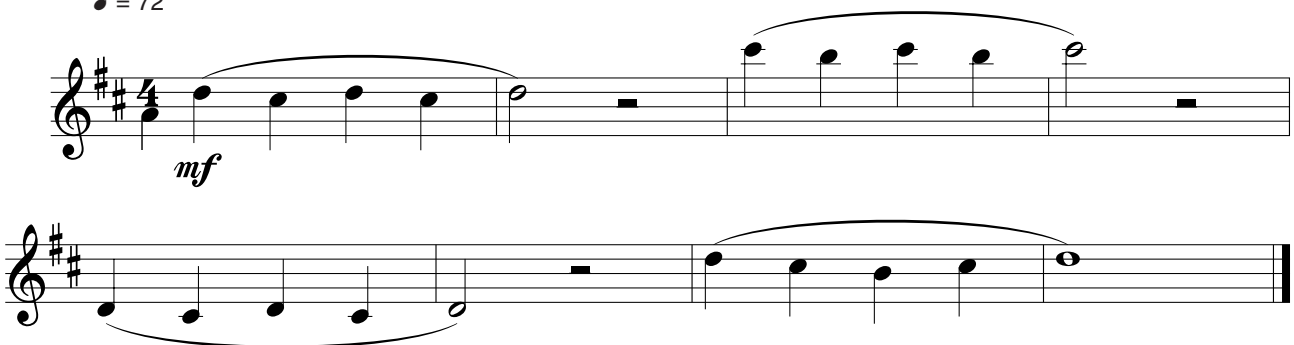

Escalfament / Calentamiento / Warm-up

Re Major / Re Mayor / D Major

♩ = 72

Escala de ReM / Escala de ReM / D Major scale

♩ = 60

Arpegi de ReM / Arpeggio de ReM / D Major arpeggio

♩ = 60

Estudia l'escala i l'arpegi de ReM, primer lligat i després picat.

Estudia la escala y el arpeggio de ReM, primero ligado y después picado.

Practice the D Major scale and arpeggio, first legato and then staccato.

No tardis, Jack / No tardes, Jack / Old black Joe

Espiritual / Spiritual

Tranquil

Improvissació

Amb els motius rítmics donats improvisa diverses melodies de vuit compassos fent servir les notes del pentatònic següent.

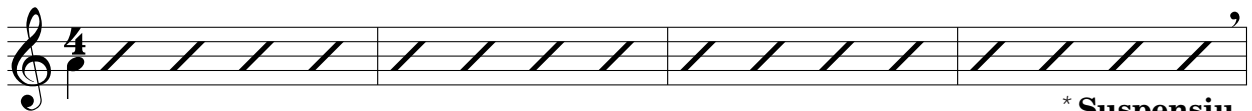
Improvissación

Con los motivos rítmicos dados improvisa diferentes melodias de ocho compases utilizando las notas del siguiente pentatónico.

Improvisation

With these tempos, improvise different melodies of eight beats using the notes of the following pentatonic scale.

* **Suspensiu**

** **Conclusiu**

* *Suspensivo / Suspensive*

** *Conclusivo / Conclusive*

Cinc instruments

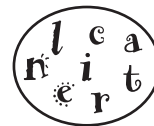
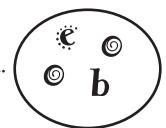
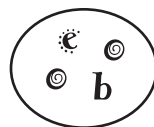
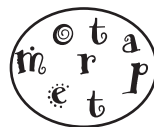
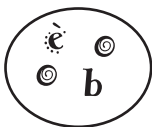
Posant les lletres en l'ordre correcte, trobaràs el nom de cinc instruments de vent.

Cinco instrumentos

Poniendo las letras en el orden correcto, encontrarás el nombre de cinco instrumentos de viento.

Five instruments

Put the letters in the correct order to spell the names of five wind instruments.

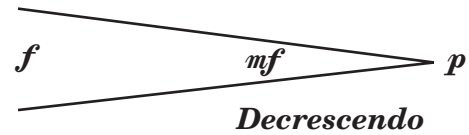
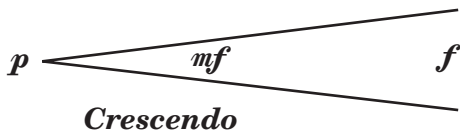
23

Els reguladors Los reguladores / Dynamic markings

Quan en una partitura trobem reguladors, el compositor ens està dient que vol que anem d'un matís a un altre gradualment.

Cuando encontramos reguladores en una partitura, el compositor nos está diciendo que quiere que vayamos de un matiz a otro gradualmente.

When we see dynamic markings on a score, the composer is telling us to move gradually from one effect to another.

També hi podem trobar aquestes paraules italianes, que signifiquen el mateix que els reguladors.

Crescendo: augmentar el volum del so gradualment.

Diminuendo: disminuir el volum del so gradualment.

También podemos encontrar estas palabras italianas, que tienen el mismo significado que los reguladores.

Crescendo: aumentar el volumen del sonido gradualmente.

Diminuendo: disminuir el volumen del sonido gradualmente.

We can also find these Italian words that mean the same thing as the dynamic markings.

Crescendo: means to gradually get louder.

Diminuendo: means to gradually get softer.

Toca els exercicis següents procurant anar del **p** al **f** gradualment i sense brusquedat.

Toca los ejercicios siguientes procurando ir del **p** al **f** gradualmente y sin brusquedades.

Practice these exercises trying to go from **p** to **f** gradually without abrupt changes.

Fes el mateix del **f** al **p**.

Haz lo mismo del **f** al **p**.

Do the same going from **f** to **p**.

Duo / Dúo / Duet

25

El moviment El movimiento / Tempo markings

Les indicacions de moviment s'utilitzen per fer-nos saber a quina velocitat haurem d'interpretar una composició musical. Normalment s'escriuen en italià, al principi de l'obra.

Las indicaciones de movimiento se utilizan para indicarnos a qué velocidad deberemos interpretar una composición musical. Normalmente se escriben en italiano, al principio de la obra.

Tempo markings tell us how fast to play a piece. They are normally written in Italian at the beginning of the piece.

Lento	Adagio	Moderato	Andante	Allegro	Presto
Lent	Lent	Moderat	Caminant	Alegre	Molt ràpid
Lento	Lento	Moderado	Caminando	Alegre	Muy rápido
Very slow	Slow	Moderate	Moderately slow and even	Brisk	Rapid

Amor que tens ma vida / Amor que me cautivas Love you have muy life

Anònim s. XVI
Anónimo s. XVI / Anonymous, 16th century

Moderato

Cerca en un diccionari què vol dir anònim.

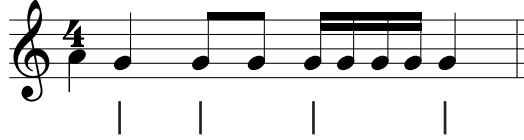
Busca en un diccionario el significado de anónimo.

Look up the meaning of "anonymous" in a dictionary.

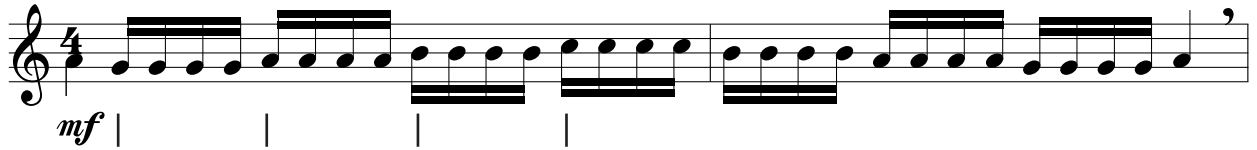

28

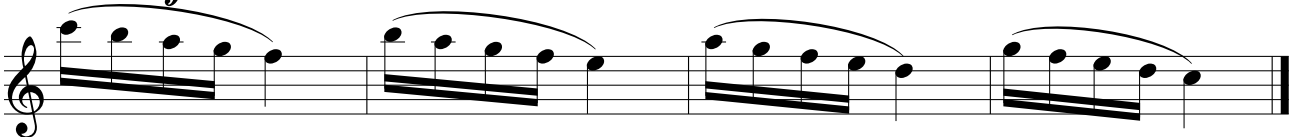
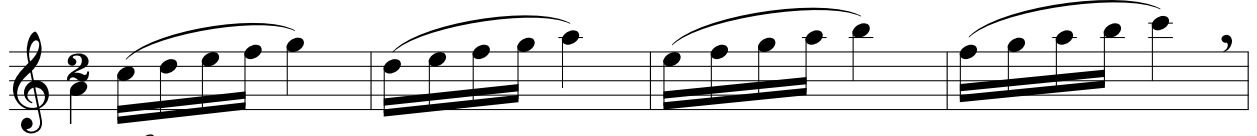
Les semicorxeres
Las semicorcheas / Quarter notes

♩ = 52

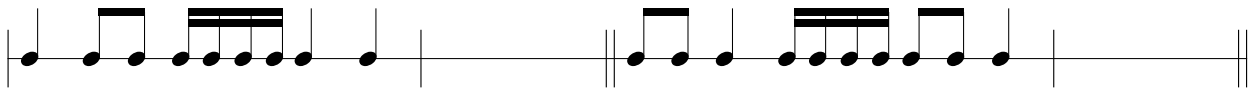
♩ = 60

Imitació rítmica / Imitación rítmica / Rhythmic imitation

Motiu

Imitació

29

Síncope / Síncopa / Syncopation

Quan un so es prolonga d'un temps o una part de temps d'èbil o una altra de forta, l'anomenem síncope.

Cuando un sonido se prolonga de un tiempo o una parte del tiempo débil a otra fuerte lo llamamos síncopa.

When a sound is held over from a weak beat to a normally strong beat, it is called syncopation.

The image shows two staves of musical notation. The first staff is in 4/4 time, showing a sequence of notes with dynamic markings: Fort (F), Dèbil (D), F, D. The second staff is in 3/4 time, showing a sequence of notes with dynamic markings: F, D, D, F, D, D. The third staff is in 2/4 time, showing a sequence of notes with dynamic markings: F, D. The notes are placed on a treble clef staff.

La síncope fa que el temps o les parts de temps dèbils sonin més fort, tot disminuint el so sobre els temps o parts de temps forts.

La síncopa hace que el tiempo o partes de tiempo débiles suenen más fuerte, disminuyendo el sonido sobre los tiempos o partes de tiempo fuertes.

Syncopation shifts the normal accent by stressing the normally unaccented beats, so the weak beats sound stronger and the normally accented beats sound weaker.

The image shows a single staff of musical notation in 4/4 time. It features a sequence of notes with accents (>) placed over them, illustrating syncopation. The notes are on a treble clef staff.

Ocellet que cantes / Pajarito que cantas / Singing bird

Cançó de bressol / Canción de cuna / Lullaby

Pop. extremeña

Pop. extremeña

Spanish (Extremadura) folk song

The image shows three staves of musical notation for the song 'Ocellet que cantes'. The first staff is in 3/4 time, marked 'Moderato' and 'p' (piano). It features a sequence of notes with a dynamic marking 'p'. The second and third staves continue the melody. The notes are on a treble clef staff.

Acords

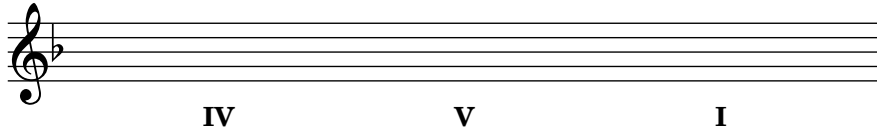
Escriu els acords de subdominant, dominant i tònica de **Rem**.

Acordes

Escribe los acordes de subdominante, dominante y tónica de **Rem**.

Chords

Write the **D minor** subdominant, dominant, and tonic chords.

Composició

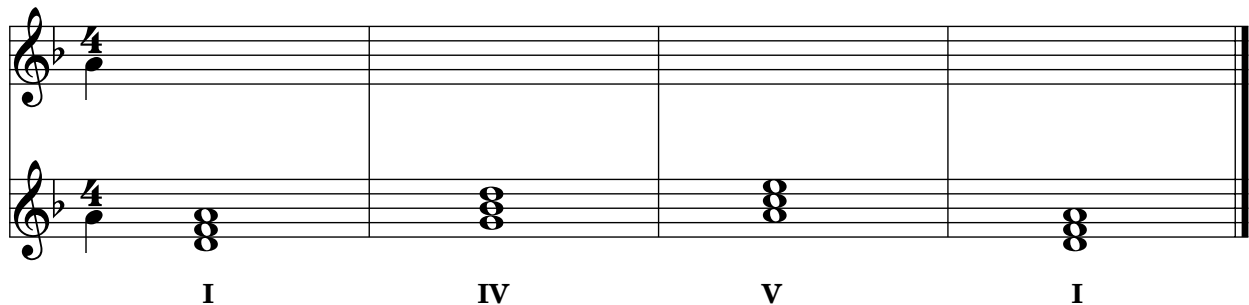
Escriu una melodia en Rem seguint la progressió d'acords següent.

Composición

Escribe una melodía en Rem utilizando la siguiente progresión de acordes.

Composition

Write a melody in the key of D minor using the following chord in progression.

Improvisació amb el piano

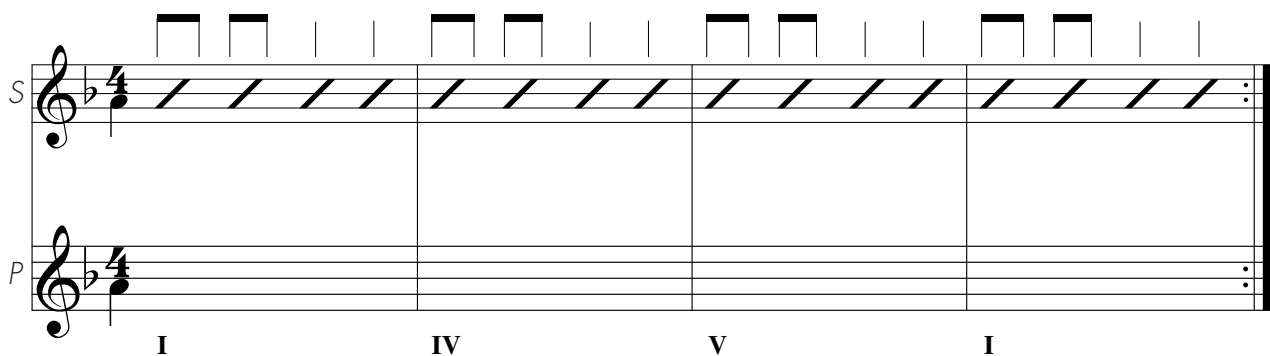
Escolta primer els acords tocats pel piano, després improvisa sobre aquests acords amb el motiu rítmic donat. Repeteix la improvisació tantes vegades com vulguis. Practica-la en les tonalitats de ReM i SibM.

Improvisación con el piano

Escucha primero los acordes tocados por el piano y después improvisa sobre estos acordes con el motivo rítmico dado. Repite la improvisación tantas veces como quieras. Prácticala en las tonalidades de ReM y SibM.

Improvisation with piano

First listen to these chords played on the piano. Then improvise on these chords using this tempo. Repeat your improvisation as many times as you want. Practice the improvisation in the keys of D major and Bb Major.

Per a cada improvisació pots escollir un dels motius rítmics següents:

Para cada improvisación puedes escoger uno de los motivos rítmicos siguientes:

For each improvisation, you can choose one of the following tempos:

Afinació

Toca les notes següents a l'uníson amb el teu professor. Para-hi atenció, si no les sentis afinades, fes petits moviments del llavi inferior fins que les sentis com un sol so.

Afinación

Toca las siguientes notas al unísono con tu profesor. Presta atención y si no las escuchas afinadas haz pequeños movimientos con el labio inferior hasta que las oigas como un único sonido.

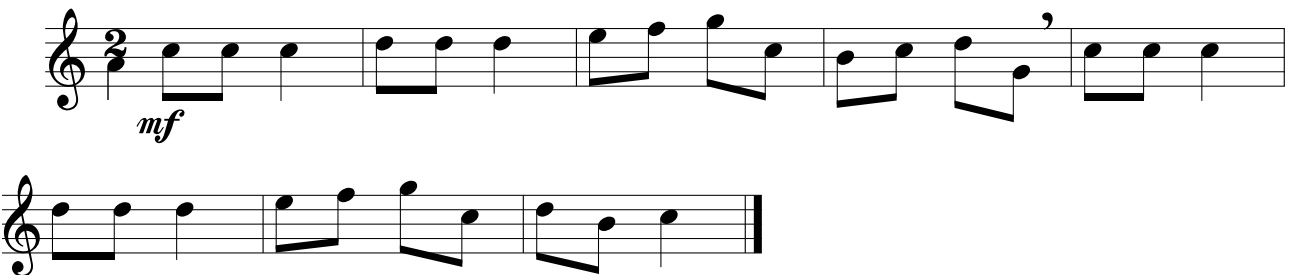
Playing in tune

Play these notes in unison with your teacher. Listen carefully, and if you don't think you are in tune, try moving your lower lip a little until you can hear that the two notes are the same.

Transport / Transporte / Transposing

El pont d'Avinyó / El puente de Aviñón / The bridge of Avignon

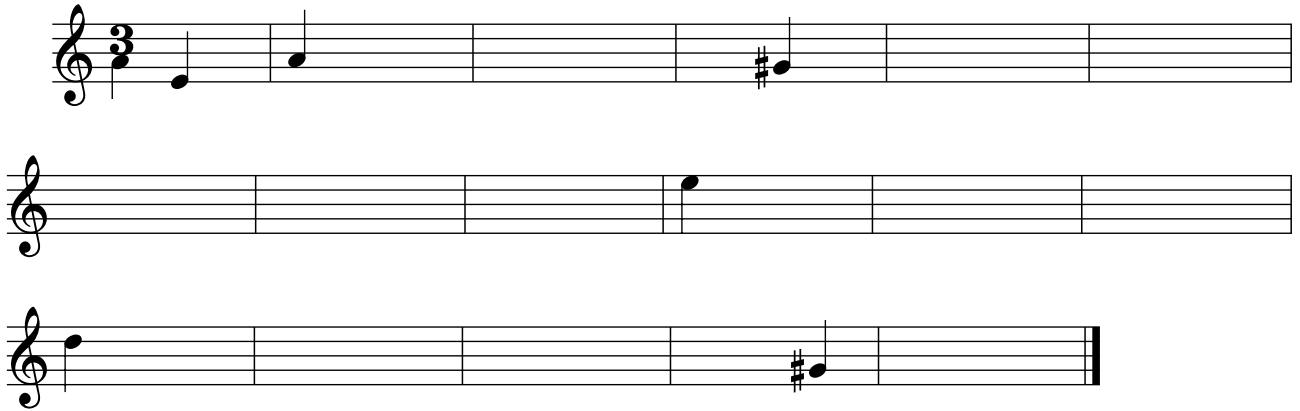
Toca la melodia anterior ara començant per la nota Sol. Fixa't en les alteracions que poden sortir.

Toca la melodía anterior pero ahora empezando por la nota Sol. Fíjate en las alteraciones que pueden aparecer.

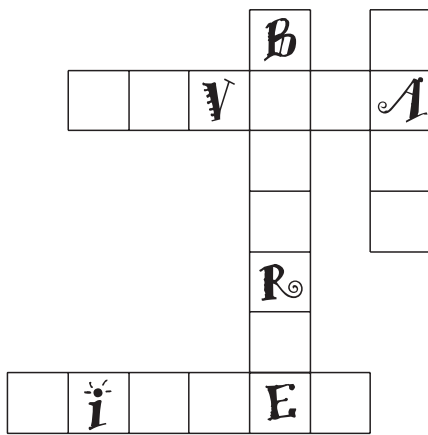
Play the same melody starting with the G note. Notice the changes.

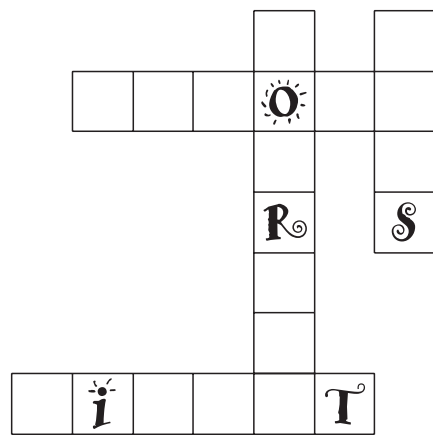
Melodia amagada / Melodía escondida / Hidden melody

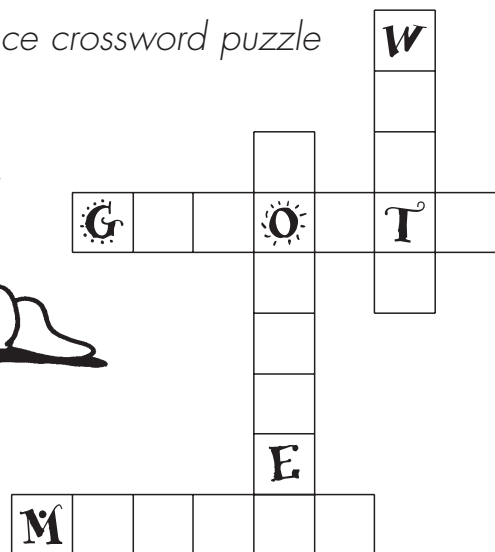
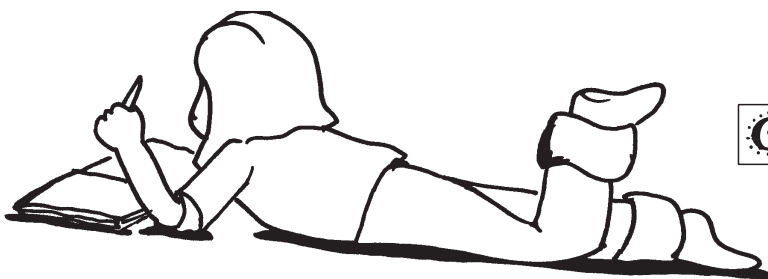
Encreuat de danses

Crucigrama de danzas

Dance crossword puzzle

El saxo a l'orquestra simfònica

Quan es va inventar el saxo, l'orquestra simfònica ja estava formada tal com la coneixem ara, per tant, no va tenir l'oportunitat d'entrar-hi a formar part com un instrument més. Però des del seu "naixement" molts compositors l'han introduït en l'orquestra com a solista o formant-ne part com un instrument més.

El saxo en la orquesta sinfónica

Cuando se inventó el saxo la orquesta sinfónica ya estaba formada tal y como la conocemos actualmente y, por tanto, no tuvo la oportunidad de entrar a formar parte de ella como un instrumento más. Pero desde su "nacimiento" muchos compositores lo han introducido en la orquesta como solista o formando parte de ella como un instrumento más.

The saxophone and the symphonic orchestra

When the saxophone was invented, the symphonic orchestra as we know it today was already well-established, and the saxophone couldn't be included as a fixed part of the orchestra. But a lot of composers have written pieces where the saxophone is included as a solo instrument or even as part of the orchestra.

Audició: saxo i orquestra simfònica

El teu professor et farà escoltar una obra per a saxo i orquestra simfònica. Escriu a continuació quin instrument de la família del saxo has sentit.

Audición: saxo y orquesta sinfónica

Tu profesor te hará escuchar una obra para saxo y orquesta sinfónica. Escribe a continuación qué instrumento de la familia del saxo has escuchado.

Listening: symphonic orchestra and saxophone

Your teacher will play a piece for symphonic orchestra and saxophone. Write which kind of saxophone is being played.

Lectura a primera vista / Sight reading

1.
mf

f

2.
p

mf

3.
f

mf *f*

4.
p

mf

COMENTARI

L'assimilació d'alguns aspectes tècnics i musicals es fa difícil i lenta en els primers anys de l'estudi d'un instrument. Anar consolidant els coneixements adquirits i afegir-ne de nous és la línia que seguirem en aquest segon volum de Piccolo Saxo 2.

El treball de continuïtat respecte de la respiració, la relaxació, la posició del cos, l'embocadura, l'emissió del so, l'afinació, etc. està encaminat a automatitzar certs gestos, imprescindibles per a una interpretació musical correcta. La quantitat d'informació que l'alumne ha de processar abans de fer una sola nota, fa que tinguem especial interès en inculcar-li la necessitat de pensar-hi, sempre, abans de començar a tocar, fins que a poc a poc vagi automatitzant i mecanitzant tots aquests gestos.

Cal remarcar la importància de cantar els textos (portant la pulsació) abans de tocar-los. Cantar és sens dubte un element afavoridor en la comprensió musical dels fraseigs, la respiració, l'afinació, etc.

COMENTARIO

La asimilación de algunos aspectos técnicos y musicales se hace difícil y lenta en los primeros años del estudio de un instrumento. Ir consolidando los conocimientos adquiridos añadiendo otros nuevos es la línea que seguiremos en este segundo volumen de Piccolo Saxo 2.

El trabajo de continuidad respecto a la respiración, la relajación, la posición del cuerpo, la embocadura, la emisión del sonido, la afinación, etc. está encaminado a automatizar ciertos gestos, imprescindibles para una correcta interpretación musical. La cantidad de información que el alumno debe procesar antes de realizar una sola nota conlleva que tengamos especial interés en inculcarle la necesidad de pensar, siempre, antes de empezar a tocar, hasta que poco a poco vaya automatizando y mecanizando todos estos gestos.

Se debe destacar la importancia de cantar los textos (llevando la pulsación) antes de tocarlos. Cantar es sin duda un elemento favorecedor en la comprensión musical de los fraseos, la respiración, la afinación, etc.

COMMENTARY

In the first years of learning to play an instrument, certain technical and musical aspects can be difficult for children to assimilate. In this second volume of Piccolo Saxo 2, the pupils will consolidate what they learned in the first volume and add new musical theory and techniques.

The exercises on Breathing, Relaxation, Posture, The Mouthpiece, Making Sounds, Playing in Tune, etc are designed to make these activities automatic for the pupils, an absolutely necessary step if they are to play well. Before playing a single note, they must take in a great deal of information. For this reason, we put special emphasis on getting them to always think before they play until they reach the point where all these movements are automatic.

It is extremely important that the children first sing a tune and tap out the beat before actually playing it. There is no doubt that singing helps to understand musical phrasing, breathing, and playing in tune.

COMENTARI DELS DIVERSOS APARTATS

Respiració: la tractarem molt especialment durant els primers anys d'estudi com un element essencial de la interpretació musical i de l'emissió del so. L'alumne haurà de treballar periòdicament els exercicis de respiració, i també l'anàlisi de les respiracions en les peces que estudiï.

Relaxació: la relaxació és un aspecte que cal tenir en compte sovint durant l'estudi de l'instrument. És indispensable tenir el cos en estat de relaxació per aconseguir una bona qualitat en l'execució tècnica i en la interpretació musical. La relaxació també anirà encaminada tant a prevenir qualsevol contracció muscular com a erradicar-la en ser detectada.

Lectura musical: la lectura musical és una de les principals dificultats amb què es troba l'alumne quan l'ha de compaginar amb les dificultats pròpies de cada instrument. A més, els nens han de llegir ben aviat per sobre o per sota dels registres a què estan acostumats; per això procurarem seguir un procés metodològic que els ajudi a superar aquestes dificultats:

1-Lectura rítmica.

2-Lectura rítmica amb el nom de les notes.

3-Digitació rítmica amb força i precisió sobre les claus del saxo.

4-Anàlisi.

5-Interpretació.

Lectura a primera vista: al final del volum proposo uns exercicis de lectura a primera vista. El professor pot optar per aquests mateixos o escollir-ne uns altres, segons el seu criteri, i introduir-los regularment en la classe tenint en compte el grau de dificultat de cada exercici en relació amb els coneixements de l'alumne. L'alumne haurà de fer una anàlisi prèvia de l'exercici (moviment, tonalitat, compàs, motius rítmics utilitzats, matisos, respiracions, articulació, etc.).

Joc de claus-joc de notes: mitjançant els jocs de claus i de notes treballarem la regularitat rítmica, l'articulació i la força i la precisió dels dits.

Notació contemporània: com tota escriptura, la notació musical està sotmesa als mateixos canvis que l'idioma o el llenguatge musical. L'alliberament de la tonalitat, l'alliberament de la simetria i la periodicitat rítmica i la recerca de noves sonoritats obren al compositor noves portes expressives en què la grafia tradicional perd una gran part de la seva funció. La major part del repertori del saxofon ha estat escrita en la segona meitat del segle XX i, per tant, aquest repertori està totalment immersit en la música que utilitza la notació contemporània. És per això que considero important que l'alumne tingui l'oportunitat de familiaritzar-se des del principi amb la simbologia i la notació de la música actual.

Memòria: fonamentarem el treball memorístic en la comprensió mitjançant l'anàlisi. Començarem amb fragments o peces curtes estudiats i analitzats amb atenció (repetició de motius, notes i rimes utilitzats, direcció de la melodia, etc.). Podem confeccionar un petit repertori de peces memoritzades que l'estudiant anirà recordant periòdicament.

Afinació: per les seves característiques, el saxo és un instrument molt problemàtic; per això, des d'un principi caldrà fer prendre consciència a l'estudiant de la importància de l'afinació. El bec, la pressió sobre la canya i les claus de rectificació de l'entonació són els tres elements que podem fer servir per afinar. Al principi ens centrarem en el bec, fins que l'estudiant tingui clar el significat d'allargar o d'escurçar el tub sonor, i també els moviments del bec necessaris per afinar una sola nota a l'uníson. Quan l'estudiant tingui l'embocadura prou estabilitzada, començarem a introduir-lo en els moviments del llavi inferior per tal de fer més o menys pressió sobre la canya segons si la nota surt alta o baixa. El treball en grup, cantar les cançons abans de tocar-les i l'audició ens ajudaran també a situar l'alumne en el context de l'afinació.

Transport: amb peces conegudes i memoritzades per l'alumne, començarem a transportar intuïtivament partint d'una alçada superior o inferior sense tenir en compte la tonalitat.

Imitació: tant la imitació rítmica com la melòdica tenen la funció de complement sensorial dels exercicis concrets de cada ritme o nota nova. A part de la seva funció d'educació de l'oïda, ens poden servir per introduir l'estudiant en la comprensió i creació de motius amb una durada determinada.

Improvisació: encaminats a potenciar la imaginació i la creativitat, aquests treballs d'improvisació ens seran molt útils també per valorar el nivell d'assimilació de cada nou aprenentatge.

Composició: en la composició, l'estudiant anirà aplicant els coneixements adquirits, posant un èmfasi especial en els esquemes formals (motius, pregunta-resposta, compàs binari-ternari, frase binària-ternària, estructures, etc.).

Audició: està encaminada bàsicament a complementar l'audició de llenguatge musical, però relacionada més estretament amb el saxo per tal que l'alumne arribi a conèixer i distingir els membres de la família escoltant formacions diferents (quartets de saxos, saxo i piano, saxo i orquestra, ensemble de saxos, big band, quartet de jazz, etc.). En aquest apartat el professor mateix pot escollir la discografia que consideri més adient per oferir al nen una visió clara de la realitat actual del saxofon. En aquest segon volum proposo algunes audicions que el professor pot canviar en funció de les audicions a la pròpia escola, concerts, programes de televisió, etc.

Suggeriments per a l'audició:

Quartets de saxos: Premier quatuor de saxophones de Jean Baptiste Singelee. Introduction et variations sur une ronde populaire de Gabriel Pierné. Grave et presto de Jean Rivier.

Saxo i orquestra: Rapsodie de Claude Debussy. Concierto en Mi♭ d'Alexander Glazunow. Fantasia op. 630 d'Héitor Villa-Lobos.

Saxo i piano: Sonata op. 19 de Paul Creston. Fantasia-Impromptu d'André Jolivet. Prélude, cadence et final d'Alfred Desenclos.

Ensemble de saxos: aquesta formació s'ha consolidat en les dues últimes dècades. Per al seva joventut, el repertori original és bàsicament contemporani; per tant aconsellem al professor que en principi faci sentir transcripcions d'obres clàssiques que donin a l'estudiant una visió clara de la tessitura i el timbre de cada instrument.

Big Band: Count Basie Orchestra, Glen Miller Orchestra, Duke Ellington Orchestra.

Recerca: aquest apartat està orientat a introduir el nen en l'hàbit de la recerca. L'enciclopèdia, el diccionari musical i la consulta oral són els elements de què ha de disposar per dur a terme aquest treball.

COMENTARIO DE LOS DISTINTOS APARTADOS

Respiración: la trataremos de forma especial a lo largo de los primeros años de estudio como un elemento esencial de la interpretación musical y de la emisión del sonido. El alumno deberá trabajar periódicamente los ejercicios de respiración, así como el análisis de las respiraciones en las piezas que estudie.

Relaxación: la relajación es un aspecto que debe tenerse en cuenta a menudo a lo largo del estudio del instrumento. Es indispensable mantener el cuerpo en estado de relajación para conseguir una buena calidad en la ejecución técnica y en la interpretación musical. La relajación también irá dirigida tanto a prevenir cualquier contracción muscular como a erradicarla una vez detectada.

Lectura musical: la lectura musical es una de las principales dificultades con las que se encuentra el alumno cuando debe compaginarla con las dificultades propias de cada instrumento. Además, los niños deben leer muy pronto por encima o por debajo de los registros a los que están acostumbrados; por ello intentaremos seguir un proceso metodológico que les ayude a superar estas dificultades:

1-Lectura rítmica.

2-Lectura rítmica con el nombre de las notas.

3-Digitación rítmica con fuerza y precisión sobre las llaves del saxo.

4-Análisis.

5-Interpretación.

Lectura a primera vista: al final del volumen propongo unos ejercicios de lectura a vista. El profesor puede optar por los mismos o puede elegir otros, según su criterio, introduciéndolos regularmente en la clase teniendo en cuenta el grado de dificultad de cada ejercicio en relación con los conocimientos del alumno. El alumno deberá realizar un análisis previo del ejercicio (movimiento, tonalidad, compás, motivos rítmicos utilizados, matices, respiraciones, articulación, etc.).

Juego de llaves-juego de notas: mediante el juego de llaves y de notas trabajaremos la regularidad rítmica, la articulación y la fuerza y la precisión de los dedos.

Notación contemporánea: como toda escritura, la notación musical está sometida a los mismos cambios del idioma o el lenguaje musical. La liberación de la tonalidad, la liberación de la simetría y la periodicidad rítmica y la búsqueda de nuevas sonoridades abren al compositor nuevas puertas expresivas en las que la grafía tradicional pierde gran parte de su función. La mayor parte del repertorio del saxofón está totalmente inmersa en la música que utiliza la notación contemporánea. Por ello considero importante que el alumno tenga la oportunidad de familiarizarse desde el principio con la simbología y la notación de la música actual.

Memoria: basaremos el trabajo memorístico en la comprensión mediante el análisis. Empezaremos con fragmentos o piezas cortas estudiados y analizados con atención (repetición de motivos, notas y ritmos utilizados, dirección de la melodía, etc.). Podemos confeccionar un pequeño repertorio de piezas memorizadas que el alumno irá recordando periódicamente.

Afinación: por sus características, el saxo es un instrumento muy problemático; por ello desde un principio hay que concienciar al alumno de la importancia de la afinación. La boquilla, la presión sobre la caña y las llaves de rectificación de la entonación son los tres elementos que podemos usar para afinar. En un principio nos centraremos en la boquilla, hasta que el alumno tenga claro el significado de alargar o acortar el tubo sonoro, así como los movimientos de la boquilla necesarios para afinar una sola nota al unísono. cuando el estudiante tenga la embocadura suficientemente estabilizada empezaremos a introducirle en los movimientos del labio inferior con el objeto de hacer más o menos presión sobre la caña dependiendo de si la nota sale alta o baja. El trabajo en grupo, cantar las canciones antes de tocarlas y la audición también nos ayudarán a situar al alumno en el contexto de la afinación.

Transporte: con piezas conocidas y memorizadas por el alumno, empezaremos a transportar intuitivamente partiendo de una altura superior o inferior sin tener en cuenta la tonalidad.

Imitación: tanto la imitación rítmica como la melódica tienen la función de complemento sensorial de los ejercicios concretos de cada ritmo o nota nueva. Aparte de su función educativa del oído, nos puede resultar útil para introducir al estudiante en la comprensión y la creación de motivos con una duración determinada.

Improvisación: dirigidos a potenciar la imaginación y la creatividad, estos trabajos de improvisación también nos resultarán muy útiles para valorar el nivel de asimilación de cada nuevo aprendizaje.

Composición: en la composición, el estudiante irá aplicando los conocimientos adquiridos, haciendo hincapié en los esquemas formales (motivos, pregunta-respuesta, compás binario-ternario, frase binaria-ternaria, estructuras, etc.).

Audición: está dirigida básicamente a complementar la audición de lenguaje musical, pero relacionada más estrechamente con el saxo, de tal modo que el alumno llegue a conocer y distinguir los miembros de la familia escuchando distintas formaciones (cuarteto de saxos, saxo y piano, saxo y orquesta, ensemble de saxos, big band, cuarteto de jazz, etc.). En este apartado el profesor escogerá la discografía que considere más idónea para ofrecer al alumno una visión clara de la realidad actual del saxofón. En este segundo volumen propongo algunas audiciones que el profesor puede cambiar en función de las audiciones de la propia escuela, conciertos, programas de televisión, etc.

Sugerencias para la audición:

Cuartetos de saxos: Premier quatuor de saxophones de Jean Baptiste Singelee. Introduction et variations sur une ronde populaire de Gabriel Pierné. Grave et presto de Jean Rivier.

Saxo y orquesta: Rapsodie de Claude Debussy. Concierto en Mi \flat d'Alexander Glazunow. Fantasia op. 630 d'Héitor Villa-Lobos.

Saxo y piano: Sonata op. 19 de Paul Creston. Fantasia-Impromptu d'André Jolivet. Prélude, cadence et final d'Alfred Desenclos.

Ensemble de saxos: esta formación se ha consolidado en las dos últimas décadas. Dada su juventud, el repertorio original es básicamente contemporáneo, por lo que aconsejamos al profesor que en un principio haga escuchar transcripciones de obras clásicas para dar al alumno una visión clara de la tesitura y el timbre de cada instrumento.

Big Band: Count Basie Orchestra, Glen Miller Orchestra, Duke Ellington Orchestra.

Investigación: este apartado está orientado a introducir al alumno en el hábito de la investigación. La enciclopedia, el diccionario musical y la consulta oral son los elementos de los que debe disponer para llevar a cabo este trabajo.

COMMENTS ON THE DIFFERENT SECTIONS

Breathing: in the first years of study it is essential to pay attention to breathing when playing music and creating sound. The student will have to work periodically on breathing, and analyse breathing in the pieces s/he studies.

Relaxation: relaxation is something which has to be kept in mind when studying the saxophone. It is vital that the body be in a state of relaxation in order to play well with the correct techniques. Relaxation will help us predict and avoid muscle contractions.

Reading Music: reading music is one of the main problems students encounter when they have to combine it with the difficulties of playing their instrument. Moreover, young students soon need to read above or below the registers to which they are accustomed; therefore, we follow a methodical process which will help them to overcome these difficulties.

1-Reading rhythm.

2-Reading rhythm and the name of the notes.

3-Strong and accurate rhythmical fingering of the keys.

4-Analysis.

5-Playing music.

Sight reading: at the end of the booklet there are some exercises for sight reading. The teacher can opt for these or choose some others to suit his/her criteria, introducing them regularly in the class in accordance with the difficulty of each exercise and the knowledge of the student. The child should first analyse the exercise (tempo, tone, beat, rhythm, effects, breathing, articulation, etc).

Sets of keys / Sets of Notes: Studying and executing the sets of keys and sets of notes, the student works on regularity of rhythm, articulation, strength and precision of the fingering.

Contemporary Notation: like all writing, musical notation is subject to the same changes as the verbal or musical language. Freedom from tonality and symmetry and rhythmic periodicity, and the search for new sounds open new expressive doors where traditional notation loses a good part of its function. Most music for saxophone has been written in the second half of the 20th century and is therefore completely immersed in music using contemporary notation. This is the reason why I consider it important that the child familiarise him/herself with the current symbology and musical notation from the very start.

Memory: we base the memory work on comprehension through analysis. We start with fragments or short pieces which are to be studied with attention (repetition of motifs, notes and rhythms used, direction of the melody). We can make up a small repertoire of memorised pieces that the student will practise periodically.

Tuning: the saxophone can be a difficult instrument due to its characteristics; therefore the student will need to be made aware of the importance of tuning from the beginning. The mouthpiece, the pressure on the reed and the keys that rectify the tuning are the three elements that we can use to tune. At the beginning we focus on the mouthpiece, until the student clearly understands the meaning of elongating or shortening the sonor tube, as well as the adjustments to the mouthpiece needed to harmonise with other saxophones. When the student controls the mouthpiece, we can begin to introduce movements of the lower lip and teach the child to put more or less pressure depending on whether the note is higher or lower. Group work, singing the songs before playing them and listening will all help to place the child in the correct context for tuning.

Transposing: with well-known pieces that have been memorised by the student, we will begin to transpose intuitively, beginning by raising or lowering the pitch without worrying about tonality.

Imitation: imitation of both rhythm and melody is used to complement the exercises of each new rhythm or note. Apart from improving the child's ear, these exercises can be used to introduce the student in the comprehension and creation of motifs (with a particular length).

Improvisation: the improvisation exercises are designed to foster imagination and creativity; they are also useful to check whether the new points are being learnt.

Composition: the student will apply the knowledge s/he has acquired, especially emphasising the formal schemes, motifs, call and response, two-four and three-quarter times, two-four and three-quarter phrases, structures, etc.

Listening: these exercises are designed basically to extend the child's appreciation of musical language in general, but essentially when related to the saxophone, so that the student can eventually know and guess the members of the family when listening to different formations such as quartets of saxophones, saxophone and piano, saxophone and orchestra, ensemble of saxophones, big band, jazz quartet, etc. Here the teachers themselves will choose the recordings in accordance with what they believe most appropriate in order to offer the child a clearer vision of the present day reality of the saxophone. This second volume gives some ideas for pieces to be listened to for music appreciation. The teacher is free to replace these pieces with others available at the school or performed in concerts or on TV programs.

Listening suggestions:

Saxophone quartets: "Premier quatuor de saxophones" by Jean Baptiste Singelee. "Introduction et variations sur une ronde populaire" by Gabriel Pierné. "Grave et presto" by Jean Rivier.

Orchestra and saxophone: "Rapsodie" by Claude Debussy. "Concerto in Eb" by Alexander Glazunow. "Fantasia" op. 630 by Héitor Villa-Lobos.

Piano and saxophone: "Sonata" op. 19 by Paul Creston. "Fantasia-Impromptu" by André Jolivet. "Prélude, cadence et final" by Alfred Desenclos.

Saxophone ensembles: These ensembles have only become established in the last two decades. The original repertory is quite contemporary, and we recommend that the teacher play some classic examples to give the student a clear idea of the tessitura and timbre of each instrument.

Big Band: Count Basie Orchestra, Glen Miller Orchestra, Duke Ellington Orchestra.

Research: this is designed to introduce and encourage the child to do his/her own research. Encyclopedias, musical dictionaries and the advice of others all help the child accomplish this work.

ÍNDEX TEMÀTIC

<i>La respiració</i>	5
<i>Recorda</i>	6
<i>Les claus del saxofon</i>	7
21. <i>Sol #</i>	9
<i>Altres tipus d'escala menors</i>	11
<i>L'anacrusi</i>	13
<i>Uníson</i>	15
22. <i>Do#, Re M</i>	17
23. <i>Els reguladors</i>	21
24. <i>Mib, SibM</i>	24
25. <i>El moviment</i>	30
<i>El duet de saxo i piano</i>	31
<i>El vals</i>	33
26. <i>Re agut. Recorda</i>	34
<i>Bourrée</i>	36
27. <i>El treset de corxeres</i>	39
28. <i>Les semicorxeres</i>	42
<i>L'accent</i>	44
<i>L'staccato</i>	45
29. <i>Síncope</i>	49
30. <i>Contratemp</i>	53
<i>La sarabanda</i>	56
31. <i>El Si greu</i>	57
<i>Accelerando / Ritardando</i>	58
<i>El saxo a l'orquestra simfònica</i>	65
<i>Lectura a primera vista</i>	71
<i>Comentari</i>	79
<i>Comentari dels diversos apartats</i>	80

REPERTORI

Bafta Hindi (Pop. àrab)	10
Solo II (J. M. Aparicio)	12
Cançó de bressol (J. Brahms)	14
La flor de canya (Pop. cubana)	15
Dansa (J. M. Aparicio)	18
No tardis Jack (Espiritual)	19
Cançó russa (L. V. Beethoven)	22
Trio (J. M. Aparicio)	23
La nina (Pop castellana)	25
La filadora (Pop. catalana)	26
Bon temps (Pop. alemanya)	27
Quan seré gran (Pop. alemanya)	28
Amor que tens ma vida (Anònim s.XVI)	30
Escocesa (J. N. Hummel)	31
Coppelia (L. Delibes)	33
Aniversari feliç (Pop. anglesa)	35
Bourrée (Anònim s.XVII)	36
Ritornello (Anònim s.XVII)	40
Nadala (Pop. boliviana)	40
Corranda (Trad. catalana)	43
Gavota (F. Caroubel)	43
Minuet (W. A. Mozart)	45
Simfonia de la sorpresa (J. Haydn)	46
Ocellet que cantes (Pop. extremenya)	49
Al costat de la meva cabana (Pop. lleonesa)	50
Vine i no tardis (Pop. eslovaca)	50
Laura Rock (J. M. Aparicio)	51
Balles? (J. M. Aparicio)	52
Mantelito blanco (Pop. xilena)	53
Imagine (John Lennon)	54
When the saints go marching in (Trad. americana)	54
Sarabanda (G. F. Haendel)	56
Esta noche no alumbra (Pop. canària)	58
Kalinka (Pop. russa)	59
El venedor ambulat (Pop. russa)	60
La tarara (Pop. de Sòria)	60
Rondó (G. F. Haendel)	61
Rondó (J. M. Aparicio)	66

ÍNDICE TEMÁTICO

<i>La respiración</i>	5
<i>Recuerda</i>	6
<i>Las llaves del saxofón</i>	7
21. <i>Sol #</i>	9
<i>Otros tipos de escalas menores</i>	11
<i>La anacrusa</i>	13
<i>Unísono</i>	15
22. <i>Do#, Re M</i>	17
23. <i>Los reguladores</i>	21
24. <i>Mib, SibM</i>	24
25. <i>El movimiento</i>	30
<i>El dúo de saxo y piano</i>	31
<i>El vals</i>	33
26. <i>Re agudo. Recuerda</i>	34
<i>Bourrée</i>	36
27. <i>El tresillo de corcheas</i>	39
28. <i>Las semicorcheas</i>	42
<i>El acento</i>	44
<i>El staccato</i>	45
29. <i>Síncopa</i>	49
30. <i>Contratiempo</i>	53
<i>La zarabanda</i>	56
31. <i>El Si grave</i>	57
<i>Accelerando / Ritardando</i>	58
<i>El saxo en la orquesta sinfónica</i>	65
<i>Lectura a primera vista</i>	71
<i>Comentario</i>	79
<i>Comentario de los diversos apartados</i>	82

REPERTORIO

Bafta Hindi (Pop. árabe)	10
Solo II (J. M. Aparicio)	12
Nana (J. Brahms)	14
La flor de caña (Pop. cubana)	15
Danza (J. M. Aparicio)	18
No tardes Jack (Espiritual)	19
Canción rusa (L. V. Beethoven)	22
Trío (J. M. Aparicio)	23
La muñeca (Pop castellana)	25
La hilandera (Pop. catalana)	26
Buen tiempo (Pop. alemana)	27
Cuando sea mayor (Pop. alemana)	28
Amor que me cautivas (Anónimo s.XVI)	30
Escocesa (J. N. Hummel)	31
Coppelia (L. Delibes)	33
Cumpleaños feliz (Pop. inglesa)	35
Bourrée (Anónimo s.XVII)	36
Ritornello (Anónimo s.XVII)	40
Villancico (Pop. boliviana)	40
Corranda (Trad. catalana)	43
Gavota (F. Caroubel)	43
Minuet (W. A. Mozart)	45
Sinfonía de la sorpresa (J. Haydn)	46
Pajarito que cantas (Pop. extremeña)	49
Al lado de mi cabaña (Pop. leonesa)	50
Ven y no tardes (Pop. eslovaca)	50
Laura Rock (J. M. Aparicio)	51
¿Bailas? (J. M. Aparicio)	52
Mantelito blanco (Pop. chilena)	53
Imagine (John Lennon)	54
When the saints go marching in (Trad. americana)	54
Zarabanda (G. F. Haendel)	56
Esta noche no alumbra (Pop. canaria)	58
Kalinka (Pop. rusa)	59
El vendedor ambulante (Pop. rusa)	60
La Tarara (Pop. de Soria)	60
Rondó (G. F. Haendel)	61
Rondó (J. M. Aparicio)	66

SUBJECT INDEX

Breathing	5
Remember	6
The keys of the saxophone	7
21. G#	9
Other kinds of minor scales	11
Anacrusis	13
Unison	15
22. C#, D Major	17
23. Dynamic markings	21
24. Eb, Bb Major	24
25. Tempo markings	30
Duet for piano and saxophone	31
Waltz	33
26. High D. Remember	34
Bourrée	36
27. Half-note triplets	39
28. Eighth notes	42
Accents	44
Staccato	45
29. Syncopation	49
30. Counterpoint	53
Saraband	56
31. Low B	57
Accelerando / Ritardando	58
The saxophone and the symphonic orchestra	65
Sight reading	71
Commentary	79
Comments on the different sections	84

MUSIC INDEX

Bafta Hindi (Arabia)	10
Solo II (J. M. Aparicio)	12
Lullaby (J. Brahms)	14
Sugar cane flower (Cuban folk song)	15
Dance (J. M. Aparicio)	18
Old black Joe (Spiritual)	19
Russian Song (L. V. Beethoven)	22
Trio (J. M. Aparicio)	23
The doll (Castilian folk song)	25
The spinner (Catalan folk song)	26
Good weather (German folk song)	27
When I am old (German folk song)	28
Love you have my life (Anonymous, 16th century)	30
Scottish maid (J. N. Hummel)	31
Coppelia (L. Delibes)	33
Happy birthday (English folk song)	35
Bourrée (Anonymous, 17th century)	36
Ritornello (Anonymous, 17th century)	40
Christmas carol (Bolivian folk song)	40
Corranda (Spanish. Catalunya folk song)	43
Gavotte (F. Caroubel)	43
Minuet (W. A. Mozart)	45
Surprise symphony (J. Haydn)	46
Singing bird (Spanish. Extremadura folk song)	49
Next to my cabin (Spanish. León folk song)	50
Come and don't be late (Slovakian folk song)	50
Laura Rock (J. M. Aparicio)	51
Do you want to dance? (J. M. Aparicio)	52
Mantelito blanco (Pop. Chilean)	53
Imagine (John Lennon)	54
When the saints go marching in (American folk song)	54
Saraband (G. F. Haendel)	56
Esta noche no alumbra (Canarian folk song)	58
Kalinka (Russian folk song)	59
The peddler (Russian folk song)	60
La Tarara (Soria folk song)	60
Rondo (G. F. Haendel)	61
Rondo (J. M. Aparicio)	66